Lisa
KINNITATUD
Direktori
10.05.2024
käskkirjaga nr 1-1/24-24

EESTI GEOLOOGIATEENISTUSE GEOLOOGILISTE SÄILIKUTE UURIMISEKS KASUTAMISE JA NENDEST PROOVIDE VÕTMISE KORD

I REGULEERIMISALA

1.1 Käesolev kord reguleerib Eesti Geoloogiateenistuse (edaspidi EGT) valduses olevate geoloogiliste säilikute uurimiseks kasutamist EGT väliste isikute poolt ja säilikutest proovide võtmist nii EGT töötajate kui ka EGT väliste isikute poolt.
1.2 Geoloogiliste säilikute all peetakse käesoleva korra kontekstis silmas puursüdamikke, merepõhja setteläbilõikeid, säilitatavaid proove, õhikuid ja kivimpalu.

II ÜLDISED PÕHIMÕTTED

2.1 Geoloogilise säiliku uurimisel tuleb alati eelistada mitte-destruktiivseid meetodeid destruktiivsetele.
2.2 Võimalusel tuleb säilikust uue proovi võtmisele eelistada juba samast säilikust võetud säilitatava proovimaterjali kasutamist.
2.3 Proove tuleb võtta võimalikult säästlikult ja maksimeerida sama materjali korduvkasutatavust.
2.4 EGT geoloogilistest säilikutest võib proove võtta vaid vastava säiliku eest vastutava töötaja (edaspidi EGT vastutav töötaja) nõusolekul.
2.5 EGT puursüdamikest proovide võtmisel peab südamiku ristlõikest reeglina säilima vähemalt pool. EGT vastutava töötaja nõusolekul võib põhjendatud juhtudel leppida kokku teisiti.
2.6 Proovide arhiivis tuleb igast proovist säilitada vähemalt minimaalne osa, millest rohkem uusi proove võtta ei tohi. Minimaalse osa suuruse määrab EGT vastutav töötaja.
2.7 EGT vastutav töötaja otsustab igakordselt, kas võetud proovist pärast analüüsimist ülejäänud materjal tuleb säilitada EGT proovide arhiivis või mitte.
2.8 EGT säilikute uurimise eesõigus on projektijuhil, kelle projekti raames säilikud tekkinud on. Kui projekti eesmärgid on saavutatud või säilikute uurimine ei takista nende saavutamist, laieneb uurimise eesõigus teistele EGT töötajatele. EGT välistele huvitatud isikutele võimaldatakse EGT säilikute uurimist ja nendest proovide võtmist pärast seda kui EGT on nendest endale olulise info kätte saanud ja/või on kindel, et uuring ei raskenda EGT käimasolevaid ja võimalikke tulevasi uuringuid.

2.9 Aluskorrakivimite puursüdamikest võib proove võtta ainult pärast seda, kui südamik on mitme detektoriga skaneerimisjaamaga skaneeritud. EGT vastutava töötaja nõusolekul võib põhjendatud juhtudel leppida kokku teisiti.

2.10 Geoloogilise säiliku uurimisel tuleb tagada, et püsiks säilikute süstematiseeritus nii pakendi (nt puursüdamikukast) piires kui ka pärast uurimist laos. Kui säiliku asukohta on pärast uurimist mingil põhjusel vajalik muuta, siis tuleb see muudatus teha ka ladude tabelis.

2.11 Kui geoloogilisi säilikuid soovivad uurida EGT välised isikud, siis tuleb reeglina kõik tööd (sh proovide võtmine) viia läbi EGT territooriumitel. EGT vastutav töötaja võib erandkorras põhjendatud juhul lubada säilikute uurimist mujal.

III EGT SISENE PROOVIDE VÕTMISE KOOSKÕLASTAMINE JA VASTUTAVAD TÖÖTAJAD

3.1 Geoloogilistest säilikutest proovide võtmise soovist tuleb e-kirjaga teavitada oma vahetut juhti. Teavituses tuleb kirjeldada, millise tööga seoses, millisel eesmärgil, millistest säilikutest ja nende osadest ja milliseid proove soovitakse võtta.

3.2 Teavitus ei ole vajalik, kui proove võetakse vastavalt projektiplaanile sama projekti raames tekkinud säilikutest.

3.3 Vahetu juht kooskõlastab teavituses kirjeldatud geoloogilistest säilikutest proovide võtmise EGT vastutava töötajaga.

3.4 Proovide võtmise täpse aja ja muud detailid lepivad proovide võtmisest huvitatud töötaja ja EGT vastutav töötaja pärast kooskõlastuse küsimist omavahel otse kokku.

3.5 EGT vastutav töötaja saadab proovide võtmisest huvitatud töötaja vahetule juhile pärast detailide selgitamist oma otsuse.

3.6 Kui säilikud, millest soovitakse proove võtta, on hangitud veel käimasoleva uuringu raames, peab proovide võtmiseks nõusoleku andma ka projektijuht. Projektijuhi kaasab kooskõlastamise protsessi EGT vastutav töötaja.

3.7 EGT osakondade juhatajad peavad tagama, et EGT vastutavad töötajad omaks ülevaadet kõigist EGT projektidest, mille raames tekib uusi säilikuid.

3.8 EGT vastutavate töötajate nimekiri on leitav EGT Infopanga jaotisest „Juhendid ja koolitusmaterjalid“.

3.9 Kui EGT vastutav töötaja ei nõustu proovide võtmisega, aga proove võtta sooviva töötaja vahetu juht peab proovide võtmist ikkagi vajalikuks, lepitakse lõplik lahendus kokku asedirektori osalusel. Selleks kutsub proove võtta sooviva töötaja vahetu juht kokku koosoleku, kus osalevad lisaks temale proove võtta sooviv töötaja, EGT vastutav töötaja, tema juht, asedirektor ja vajadusel teised asjakohased töötajad.

IV PROOVIDE DOKUMENTEERIMINE

4.1 Kõigi võetud proovide info tuleb sisestada EGT andmebaasi. Selleks tuleb andmed esmalt kanda sisestusvormile (Proovide tabel), mille saab alla laadida EGT Infopanga jaotisest „Juhendid ja koolitusmaterjalid“ ja seejärel laadida failist EGT andmebaasi. Vormile sisestatud andmed tuleb laadida EGT andmebaasi esimesel võimalusel.

4.2 Proovide märgistamise viis ja dokumenteerimise nõuded on kirjeldatud EGT juhendmaterjalides, mis on leitavad EGT Infopanga jaotisest „Juhendid ja koolitusmaterjalid“.

4.3 Kõikide alates EGT moodustamisest võetud ja arhiveeritud proovide info tuleb tagantjärele kanda EGT andmebaasi kuue kuu jooksul käesoleva korra jõustumisest. Andmete sisestamise korraldavad töötajad, kes vastutasid nimetatud proovide võtmise eest või osakonna juhataja määratud töötajad.

V GEOLOOGILISTE SÄILIKUTE EGT VÄLISTELE ISIKUTELE UURIMISEKS KASUTADA ANDMINE

5.1 EGT geoloogilise säiliku uurimiseks tuleb esitada taotlus EGT veebilehel.
5.2 Veebilehelt esitatud taotlus suunatakse EGT vastutavale töötajale täitmiseks EGT dokumendihaldussüsteemis.
5.3 EGT võib esitatud taotluse rahuldada või sellest keelduda 5 tööpäeva jooksul taotluse laekumisest. Kui EGT vajab taotluse esitajalt täiendavaid andmeid, pikeneb otsuse tegemise tähtaeg andmete saamiseks kuluva aja võrra.
5.4 Taotluse vaatab läbi ja otsuse teeb EGT vastutav töötaja. Otsuse peab enne taotlejale saatmist e-kirjaga kooskõlastama vastutava töötaja vahetu juht.
5.5 Taotluse rahuldamisel määratakse välja antavate säilikute nimekiri, nende tagastamise aeg ja muud asjakohased nõuded.
5.6 Kui säilikuid soovitakse kasutada väljaspool EGT territooriume, sisestab EGT vastutav töötaja laenutatud säilikute info laenutamise tabelisse, mis asub EGT Infopanga jaotises „Juhendid ja koolitusmaterjalid“ (Laenutamise tabel).
5.7 Taotluse esitaja või vähemalt üks tema esindaja peab EGT vastutavat töötajat säilikute väljastamise ettevalmistamisel ja säilikute hilisemal alalisse säilituskohta tagasipanemisel abistama.
5.7.1 Taotluse esitaja või tema esindaja peab säilikute käitlemisel täitma asjakohaseid EGT ohutusnõudeid ja töökorralduslikke reegleid, milliste tutvustuse korraldab enne tööde algust EGT vastutav töötaja.
5.7.2 Taotluse esitaja või tema esindaja kinnitab ohutusnõuete ja töökorralduslike reeglitega tutvumist oma allkirjaga.
5.8 EGT võib uuringutaotluste puhul, millega seotud säilikute väljastamine ja tagasipanemine on töö- ja ajamahukas, rakendada tasu, mis lepitakse kokku enne uuringutaotlusega nõustumist.
5.9 EGT vastutav töötaja teeb kõigist väljastatavatest säilikutest hilisemaks võrdluseks fotod.
5.10 Iga rahuldatud taotluse puhul kontrollib EGT vastutav töötaja, et taotluses märgitud välja antav säilikute koosseis vastaks tegelikkusele, säilikud tagastataks heas seisus ja õigeaegselt ning täidetaks kõiki laenutamisel laenutajale esitatud tingimusi.
5.11 Säilikute uuringutulemused tuleb hiljemalt uuringu valmimisel esitada EGT vastutavale töötajale ja/või laadida vastutava töötaja määratud infosüsteemi. EGT vastutava töötaja nõudmisel tuleb esitada ka säilikute uurimisel saadud toorandmed. EGT vastutav töötaja korraldab vajadusel toorandmete kandmise asjakohasesse EGT infosüsteemi.
5.12 Otsused säilitatakse EGT dokumendihaldussüsteemis.
5.13 Taotlusega seotud EGT vastutava töötaja tööülesanne jääb dokumendihaldussüsteemis aktiivseks kuni kõik otsusega seotud kohustused on täidetud.
5.14 Geoloogiliste säilikute uuringutaotluse ja uuringute läbiviimise töövoo skeemid on korra Lisas 1.

VI GEOLOOGILISTEST SÄILIKUTEST PROOVIDE VÕTMINE EGT VÄLISTE ISIKUTE POOLT

6.1 EGT geoloogilisest säilikust proovi võtmiseks tuleb esitada taotlus EGT veebilehel.
6.2 Veebilehelt esitatud taotlus suunatakse EGT vastutavale töötajale täitmiseks EGT dokumendihaldussüsteemis.
6.3 EGT võib esitatud taotluse rahuldada või sellest keelduda 5 tööpäeva jooksul taotluse laekumisest. Kui EGT vajab taotluse esitajalt täiendavaid andmeid, pikeneb otsuse tegemise tähtaeg andmete saamiseks kuluva aja võrra.
6.4 Taotluse vaatab läbi ja otsuse teeb EGT vastutav töötaja. Otsuse peab enne taotlejale saatmist e-kirjaga kooskõlastama vastutava töötaja vahetu juht.
6.5 Taotluse rahuldamisel määratakse proovide võtmisele ja nende käitlemisele vajadusel täiendavad nõuded.
6.6 Iga rahuldatud taotluse puhul kontrollib EGT vastutav töötaja, et proovide võtmine vastaks taotluses esitatule, proovide võtmisel järgitaks dokumenteerimise nõudeid ja proovide võtja täidaks kõiki talle esitatud nõudeid.
6.7 Taotluse esitaja või vähemalt üks tema esindaja peab EGT vastutavat töötajat säilikute proovimiseks ettevalmistamisel, proovimisel ja säilikute hilisemal alalisse säilituskohta tagasipanemisel abistama.
6.7.1 Taotluse esitaja või tema esindaja peab säilikute käitlemisel ja proovide võtmisel täitma asjakohaseid EGT ohutusnõudeid ja töökorralduslikke reegleid, milliste tutvustuse korraldab enne tööde algust EGT vastutav töötaja.
6.7.2 Taotluse esitaja või tema esindaja kinnitab ohutusnõuete ja töökorralduslike reeglitega tutvumist oma allkirjaga.
6.8 EGT võib uuringutaotluste puhul, millega seotud säilikute väljastamine, proovimine ja tagasipanemine on töö- ja ajamahukas, rakendada tasu, mis lepitakse kokku enne uuringutaotlusega nõustumist.
6.9 EGT vastutav töötaja teeb kõigist proovitavatest säilikutest hilisemaks võrdluseks fotod.
6.10 Proovide info sisestab sisestusvormile, mis on alla laetav EGT veebilehelt, uuringutaotluse esitaja või tema esindaja. Sisestusvormil olevate andmete laadimise EGT andmebaasi korraldab EGT vastutav töötaja.
6.11 Säilikute uuringutulemused tuleb hiljemalt uuringu valmimisel esitada EGT vastutavale töötajale ja/või laadida vastutava töötaja määratud infosüsteemi. EGT vastutava töötaja nõudmisel tuleb esitada ka säilikute uurimisel saadud toorandmed. EGT vastutav töötaja korraldab vajadusel toorandmete kandmise asjakohasesse EGT infosüsteemi.
6.12 EGT vastutava töötaja nõudmisel tuleb tagastada ka analüüsidest üle jäänud proovimaterjal.
6.13 Otsused säilitatakse EGT dokumendihaldussüsteemis.
6.14 Taotlusega seotud EGT vastutava töötaja tööülesanne jääb dokumendihaldussüsteemis aktiivseks kuni kõik otsusega seotud kohustused on täidetud.
6.15 Geoloogiliste säilikute uuringutaotluse ja uuringute läbiviimise töövoo skeemid on korra Lisas 1.

VII VI PROOVIMATERJALI SÄILITAMINE

7.1 Proovimisest üle jäänud materjal, mis kuulub säilitamisele, tuleb reeglina ladustada prooviarhiivi. EGT vastutav töötaja võib asjakohasel juhul otsustada proovi säilitamise

alternatiivses asukohas (nt puursüdamikust võetud kivimpala võib panna tagasi algsesse asukohta).

7.2 Säilitatavate proovide pakendamisele, märgistamisele ja paigutamisele esitatavad nõuded on kirjeldatud EGT juhendmaterjalides, mis on leitavad EGT Infopanga jaotisest „Juhendid ja koolitusmaterjalid“.

7.3 Säilitatavate proovide info tuleb kanda EGT andmebaasi. Andmete sisestamise lihtsustamiseks saab kasutada sisestusvormi, mis on allalaetav EGT Infopanga jaotisest „Juhendid ja koolitusmaterjalid“ (Proovide tabel).